

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
20 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények
a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési pénzek és reklamációk
Rónai Frigyes kiadó
elmére küldendők.

XXIX. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
JAMBRIYS LAJOS.

19. szám.

A birtokpolitika.

A közhelyüvé vált szöveg „az az ország, kié a föld” nem pusztán trázis, hanem az emberiség történelmében gyökeredző igazság, mert államokat, országokat csak azok a népek tudtak alapítani és fentartani, melyek annak földjét birtokolták. A magyar nemzet is csak addig lesz Magyarországnak ura, a meddig annak földjét bírja. Oly elemi igazság ez, hogy bővebb fejtegetése egészen felesleges.

A magyar föld elég nagy arra, hogy a nemzet létét a végtelen időkig biztosítani lehessen. A fő tehát az, hogy a nemzet érdekeinek megfelelő, okoszerű birtokpolitikát kövessünk. Hiszen a föld annyira alapja az állami és társadalmi életnek; a földbirtok okoszerű megosztása annyira befolyásolja egy nemzet fejlődési irányát; a föld okoszerű kihasználása annyira lényeges előfeltétele a nemzet vagyoni és kulturális képességének, hogy az államnak mindenek feletti kötelessége birtokpolitikájának helyes rendjét messze kiható időkre tervszerűen megállapítani.

Előttünk fekszik Darányi Ignác földművelési ministerünknek a „telepítésről, az ingatlanfeldarabolásról és egyéb birtokpolitikai intézkedésekről” szóló törvényjavaslata, melyet a képviselőház március hó 9-én tartott ülésében tett a ház asztalára.

E korszakot alkotó törvényjavaslat nemzetlétünk alapvető feltételeit tárgyalja s oly mélyrehatólag érinti nemzeti fenmaradásunk nagy problémáit, hogy azoknak szerencsés megoldása fogja meghatározni nemzetünk életképességét.

Egy vezető cikkely keretében ennek a 368. §-ból álló törvényjavaslatnak minden egyes intézkedéseit fölölelni nem lehet. De nagy általánosságban kiemelhetjük, hogy ezen telepítési és birtok-

politikai törvényjavaslat az első nagy lépés ahhoz, hogy az ország népe kivándorlásának csökkentését elősegítse.

Talán a világ egyetlen nemzeténél sem tapasztalható az ugynevezett „földéhség” oly nagy fokban, mint éppen hazánkban. A mi földművelő népünk földbirtok után vágyakozik. Földművelő népünknek leküzdhetetlen törekvése, hogy saját földje legyen, melyet a maga és övéi javára megmunkálhasson. A föld szeretete annyira rögghöz köti, hogy azért tud élni és halni. A hazaszeretet érzését saját földjének tudata szüli lelkében s ha ezt el tudja érni, nincsen a mi földművelő népünk-nél elégedettebb és boldogabb.

Ezt a célt akarja elérni ez a telepítésről és a föld feldarabolásáról szóló törvényjavaslat az állam által nyújtott hatékony eszközök felhasználásával.

Vezérlőgondolata a javaslatnak: a kis existenciák szaporítása. Hogy ez mit jelent nálunk, a nagybirtokosok hazájában, a hol a fejlődni kezdő ipar csak a lakosság tömegfogyasztása által nőhet nagyra, azt felesleges magyarázni. A javaslat minden fejezete, minden betűje a kisebb gazdasági egységeket hívja életre, vagy erősíti meg. A telepítéssel a gyéren lakott vármegyék népességét szaporítjuk, a parcellázással a túlnépes községek fölüllegének adunk terjeszkedési lehetőséget. A haszonbérlet társulattal s a haszonbérleti telepítéssel a nagybirtokoknak s főleg a korlátolt forgalmu birtokoknak kisüzemekre bontását teszik lehetővé. Módot nyújt külföldre szakadt véreink visszatelepítésére s a kivándoroltak itthoni földszerzésére is. Előmozdítja a síkvidéki birtokoknak erdővel való kicserélését. Elővételi jogot biztosít az államnak a korlátolt forgalmu ingatlanok elidegenítése esetén. Törvényhatóságaink és községeink nagy kiterjedésű

birtokainak kezelésére is befolyást biztosít az államnak, hogy azok a birtokok is a népesség okoszerű elosztásának előmozdítói legyenek. Látnivaló, hogy e javaslat minden életrevaló eszmét szerves egészbe foglal, a melytől birtokeloszlási viszonyaink javítása, a kivándorlás megkötése, a visszavándorlás előmozdítása és több más szociális bajunk gyógyítása várható.

A földtulajdon megszerzésének egy új típusát is tervbe veszi a javaslat a járadék életbeléptetésével. Eddig nálunk csak tőkeszolgáltatásért lehetett földet venni. A javaslat módot ad arra, hogy állandó évi készpénzbeli szolgáltatás ellenében is lehessen földet vásárolni. Ennek nálunk, a hol ugy sincs tökebőség, fokozott jelentősége van. A ki járadékért vesz földet, nem kénytelen minden pénzét a föld vételáráért odaadni, hanem e helyett tőkét a felszerelésre, a berendezésre fordíthatja. A járadékra kötelezett nem tartozik vételári tőkével, hanem csak évi járadékkal, a mit a föld hozmából fedezhet; tulajdona éppen olyan teljes, mintha a földet készpénzzel vásárolta volna. A járadék bármikor megváltható s esetleg törleszthető is, csakugy mint a törlesztéses tőkejelzálogkölcsön, de míg ez utóbbinál a törlesztés kötelező, a járadéknál a törlesztés csak esetlegessé s a járadék megváltási ár míg törlesztéses járadéknál sem válthatik egyszerre sohasem esedékessé.

A javaslat egyszer s mindenkorra leszámol a parcellázási visszaélésekkel is. A hirdapok már-már állandó rovatok voltak kénytelenek nyitni a parcellázási uszora számára. Népünk egyik legszebb, legdicsegetesebb törekvésével, a földszerzési vágygallyal súlyosan visszaéltek egyesek, mikor horribilis áron előlegszedéssel, váltóvétellel ugratták be a falusi népet egy parcellázott birtok vásárlásába. Egész falvak, egész vidékek sanylik a parcellázási

Tárca.

Angyal, Ördög és a budapesti detectiv.

Aczél Pál ny. detectiv naplójából.
(Folyt. és vége.)

Lackó Virág Béla sokszor volt a kezem alatt és a kezem között, sok munkát adott, hát nem is kiméltém ő kelmét. Udvarián a tüllnél fogva a földről telemeltem, és kérdést intéztam az ott lévő rendőrök-höz, „Hogy ki ez a híres detectiv és, hogy ismerik-e?” Eisz peircé általános megrémülés fogta el őket, de amidőn felvilágosítást adtam, hogy hát ki ez a Virág? egyik bosszankodott, a másik kacagott és restelkedett, mint rendesen a felsült emberek szoktak, sőt fenyegetőztek, hogy hát ha tudták volna. — így meg ugy lett volna!...

Tudtam, hogy Virág Lackó Béla ellen több rendbeli bűnügyben vizsgálat van folyamatban, de, hogy szökésben is körözve van, bizonyosan nem tudtam. Sürgöny, telefon hivatal zárva. Ez a megülője a vidéki rendőrségnek. Nem lehetett rögtön kérdést intézni a központba, azért is oly nehéz vidéken a nyomozás. Ha valaki vidéken este büntényt követ el, annak megtörténte után a várost elhagyja, mire a nyomozó közeg sürgöny vagy telefonhoz jut, a tettes pár száz kilométer utat tett meg és alibit szerez be hamis tanuk, vagy büntársak révén.

Például, ha új jel egy nagyobb lopás van Győrben, az ügyes tolvaj a hajnali vonattal indul a Szent-János állomás, vagy Szent Ivánról. — reggel Budapesten van. Az orgazda várja, a Zálogház nyitva, mire a budapesti rendőrséget értesítik, akkorra már a lopott tárgy har-

madik kézen van és a tettes otthon aludt. Tessék hát nyomozni.

En tehát, miután itt cimborlás forog fenn es egy rovott multu, hamis, ravasz gazemberrel van dolgunk a kinek sem lakása, sem foglalkozása nincs, kértem az Ördögöt, hogy további intézkedésig zárassa le és tegyen jelentést, hivalkozzék reám, hívasson meg, majd felvilágosítom én Angyalt, hogy ki az ő kedvenc oktatója.

Minket pedig tiszteljen meg Ördög ur, mert nem minden nap van ám Arany lakodalm.

Ördög reggel jelentést tett 9 órakor Angyalnak. Angyal összehívatta az egész rendőrséget tanácskozára. Van ott főkapitány és al főkapitány, tiszteletbeli kapitány és hadnagy, valóságos fogalmazó és nem valóságos fogalmazó, írnok, díjnok, tollnok, iktató, kiadó, könyv és levéltárnok, polgári ruhába bujtatott rendőr detectiv. Van még börtönmester, őrmester, fertály mester, tizedes és huszados, mindenkinek nagy címe és kevés fizetése. Az egyik nem csinál semmit a másik segít neki, de igenis az angyal csinál, de nem rendőri dolgot, hanem muzsikát.

Tehát összeültek, tanácsot tartottak és elhatározták, hogy az egész Virág-féle dolgot agyon kell hallgatni, sőt a legénységnek szolgálati uton adták tudtára, hogy a ki erről beszélni mer, elcsapatik. Csak azt felejtették el, hogy a leleplezésnél vagy tíz rendőr volt jelen és azok reggel 4 órakor kimentek szolgálatba a városba, már 8 órakor váltást is kaptak, a kik szintén tudták már, hogy ki ez a mákvirág — és most már dél van — tehát senki nem tudta, csak az egész város.

Hát Virággal mi legyen? Az őrizet alatt van!

Meg kell szoktatni, de ügyesen, hogy senki keze utban ne legyen.

Felvitték tehát az őrszobába és onnan szépen

feltűnés nélkül eltávozott mindenki, csak Virág maradt egyedül.

Virág Lackó Béla ügyes mindentéle zsírral megkent tolvaj — azonnal látta, hogy kezére játszanak. Az ajtók nyitva a folyosók üresek délután két óráig. A helyi viszonyokkal teljesen ismerős volt, tudta, hogy az őrszobán lévő szekrény tetején sok tolvaj kulcs szokott heverni a mit a rendőrök a vásári és alkalmi, vagy besurranó tolvajoktól szednek el. — Virág tudta azt is, hogy az egyik polgári rendőr író asztalában felügyeleti díjak szoktak lenni, kisebb-nagyobb összegben. Kulcs és alkalom van. A legügyetlenebb tolvaj is tud zárat nyitni, azt megtanulja a közös zárkában a többi tolvajoktól. Az íróasztal fiókja felnyitott, a bent lévő összeg eltűnt, Virág pedig kántorjá változott. Ez az egész művelet pár percig tartott — és midőn az őrség visszatért, meg hála Istenet is mondtak, csak-hogy elszökött. Csak amidőn az egyik polgári rendőr észrevette, hogy Virággal a hivatalos pénz is eltűnt az ő fiókjából, lett futás lötés, — Ördög jött hozzám a károsult polgári rendőrrel, hogy há? mi tevők legyenek.

Sürgönyözzenek Budapestre ott majd intézkednek. A sürgöny elment, de Virág nem ment be Budapestre, jól tudta, hogy a lopást észreveszik míg ő leér. Kelenföldön a Ferenc és József város központi indóházban várták a budapesti detectivok, de hiába, ő kiszállt Tatatóvároson ott volt egy régi ismerőse, a ki orgazdaságért volt büntetve és vele egy időben ült. Annál találta Vancsó István veszedelmes betörő tolvajt, most már hárman vannak Virág elmondta, hogy miként lett leleplezve és ki által. Vancsó éktelen haragra lobbant, tüstént azon indítványt tette, hogy még az éjjeli vonattal visszatérjenek Győrbe és ha ő velem bárhol találkozhatik éjnek idején véres boszút áll rajtam. A szerepet úgy osztották ki, hogy virág megmutja hol

uzsora terhét. A felvilágosítás itt nem használta, a földműves nép, ha a faluja határában parcellázna, minden áron vesz ott földet. Nem lehet üldözni a lelketlen földkufárokat az uszori törvénnyel sem, mert annak tételi bírói gyakorlatunk szerint csak a hitelezési ügyekre alkalmazhatók. Itt más nem segít, mint az állami ellenőrzés és irányítás. Erre az eredményre jutottak azok a törvényhatóságok és azok a tudományos körök is, a melyek ezzel a kérdéssel foglalkoztak. De az a fejlődés iránya külföldön is. Badenben, Bajorországban, Württembergben kipróbáltak már a parcellázási visszaélések ellen mindenféle rendőri intézkedést. Könyvtelre, írásbeli szerződésre kötelezték a földüzért, eltiltották a keresetében való földárverezést, 3—5 évi tulajdon kimutatására kötelezték a parcellázót. De mindezek a magukban véve üdvös szabályok nem tudták megakadályozni a káros ingatlanfeldarabolásokat. A javaslatnak tehát itt is le kellett vonnia a tanulságok konzekvenciáját s állami engedélyhez kellett kötni a parcellázásokat. Ez nem jelenti az ingatlanfeldarabolások megakadályozását; ellenkezőleg a javaslat támogatja, előmozdítja a helyes parcellázásokat, ingyenes felmérést s egyéb anyagi kedvezményt ad a közérdeket szolgáló ingatlanfeldarabolásnak. De a néprontó parcellázást lehetetlenné tenni egyenesen kötelessége az államnak. Ha a visszaélések miatt szabályoztuk az értékpapirokban kötött részleügyleteket, ha korlátoztuk a megrendelések gyűjtését, a nélkül, hogy ez által az értékpapírok forgalmát vagy a megrendeléseket megbénítottuk volna, misem áll újjában annak, hogy az ingatlanfeldarabolást is megfelelő közérdekű állami ellenőrzés alá helyezzük. A szabad mozgást, a józan keretekben maradó birtokforgalmat ez az állami ellenőrzés nem fogja akadályozni. Ennek élénk bizonyítéka a javaslatnak az a rendelkezése, mely szerint az alapszabályszórúleg ingatlanfeldarabolással foglalkozó pénzügyzetek felmenthetők az ellenőrzés alól, ha a vevőknek az eladott parcellákra öt évi visszalépési jogot biztosítanak, s az ekként visszakérülő parcellák vásárlására legalább egy millió korona külön alapot alkotnak. Számos pénzügyzetünk van, a mely mintaszerűen szolid alapon bonyolított le ingatlanfeldarabolásokat. Ezeknek hasznos tevékenységét a törvényjavaslat teljes mértékben méltányolni kívánja s azért ott, hol arra nézve a kellő anyagi biztosíték megvan, az állami ellenőrzésen lényegesen könnyít.

A javaslat 120 millió koronát kér tizenkét évre elosztva, a telepítés céljaira. Ez az áldozat nem sok, ha tekintetbe vesszük, hogy beruházásokra, iparfejlesztésre mennyit adott a magyar állam az utolsó években. A telepítés és a kapcsolatos kérdések megoldása a nemzeti állam kiépítésnek elengedhetetlen feltétele. Az ahhoz szükséges anyagi eszközök az ország fejlődésére szolgáló hasznos és bőven visszatérülő beruházások.

Ezt a birtokpolitikát a nemzet régóta várja

mulatunk. Virág át lett öltöztetve. A tatai orgazda nem ismer engem, én sem őt, kicsal valami ürügy alatt a mulatók közül, és Vancsó a lesből előugrik és leszúr. Azután távoznak három irányban — és összejönnek a kiskutnál. Elutaztak Szentivánról. Hajnalban már Tatán vannak. De ember tervez, Isten végez. Még az nap Szent Mártonba Pannonhalmára rándultunk az ottani Szent-Benedek rendi zárda és a Millennium emléké tekintésére, csak másnap jöttünk haza és akkor értettem, hogy valaki keresett. Nem sokat törődtem az egész dologgal, aznap pihenőt tartottunk és másnap indítványomra Tatára rándultunk, az ottani Esterházi park fényes és feneketlen megtekintésére. Mezejegyzem, hogy a tatavárosi kert Magyarország legszebb kertje. Ezt a természetet ajándékozta meg csoda szépséggel. Megnéztük a kertet, az öreg várost, a lényes és feneketlen forrást, a nagy tavat és romote lakot, onnan mentünk Tatára be a nagy vendéglőbe. A legnagyobb meglepetésünkre ott ül az asztalnál Virág Lackó Béla!

Összenézünk! Ezalatt vendégeim letelepedtek: Virág pedig legnagyobb szemtelenséggel felém nyújtja mindkét kezét s szavakkal: „Kedves barátom! csak-hogy találkoztunk! Ne áruljon el, sugja a fülembé, mert megmentettem az életét. Megmentette a bőrét és a polgári rendőr pénzét, sugom a fülebe, de ő félre hív a másik szobába és elmondta a fenti leirt dolgot. Ki hisz egy veszedelmes tolvajnak? Én nem! Megfogtam Virágot és vendégeim közé ültem azzal, hogy etessék és itassák de az asztaltól el ne eresszék, míg én vissza nem jövök. Lett nevetés, de Virágnak nem izlett semmi.

Tatán csendőrség van. Azonnal értesítettem őket személyesen, természetesen magamat igazolva. Először egyik csendőr elment mulató vendégeimnél levő Virágot s vitte a csendőrségre, míg én egy másik csendőr kíséretében az orgazdát leplem meg. Vancsó az ágyban aludt. Onnan kiemeltük, a csendőr felügyelote alatt öltözködött és lújt mint egy veszett farkas, én az ágyat kutattam át. A vánkos alatt kitűnő forgópisztoly és

s mi csak őszintén gratulálhatunk Darányinak, midőn ezen javaslatával a gyakorlati megvalósítás felé viszi ezt a nagy nemzeti problémát.

Városi ügyek.

1276/909.

Hirdetmény.

A diógyőri—vaugvári református fiók egyházközség templom alapja javára adományokat elfogad és továbbít a polgármesteri hivatal.

Köszeg, 1909. Április hó 29.

August János
polgármester-helyettes.

1054/909.

Hirdetmény.

Közteszem, hogy az aranka mezőgazdasági törvény 51. §-a értelmében kártékony növény, mely kiirtandó.

Felhívom tehát földbirtokosokat, hogy a löherföldeken elterjedt arankát pontosan kiirtják, mert ellenkező esetben a mulasztó felek megbüntettetnek.

Köszeg 1909. évi május hó 1-én.

August János,
polgármester h.

1282/909.

Hirdetmény

Az aradi 13 vertanu kivégeztetésével megszentelt földterületek a nemzet számára loendő megvásárlása céljából adományokat elfogad és továbbít a polgármesteri hivatal.

Köszeg, 1909. évi május hó 5-én.

August János,
polgármester h.

284/1909.

Hirdetmény.

Közteszem, hogy f. évi május hó 6-ik napján a bűdöskut vágásban kitűzött és ró-sz időjárás miatt elhalasztott árverés f. évi május hó 10-én délelőtt 9 órakor tartatik meg.

Arverésre kerül rózsafa, tölgyrönkök pintér- és szőlőkarófa.

Köszeg, 1909. évi május hó 7-é.

August János,
polgármester h.

1477/909.

Hirdetmény.

Közteszem, hogy folyó évi május hó 16-tól kezdve adóbehízetések csak délelőtti órákban történhetnek.

Kivételt képez február, május, augusztus és november 13 14 és 15. napja, a mikor délután is történhetnek adóbehízetés.

Köszeg, 1909. évi május hó 7.

August János,
polgármester h.

1433/902.

Hirdetmény

A peronospora vitikola (szőlőergya) a múlt évben is fellépett és tetemes kárt okozott.

Felhívom tehát a szőlőtulajdonosokat, hogy a permetszést a nyár folyamán el ne mulasszák, mert akik az idővonalakörö meggyei szabályrendelet intézkedéseinek meg nem felelnek 2-100 koronáig megbüntettetnek.

Köszeg 1909. május hó 6-án.

August János,
polgármester h.

Hírek.

— **Lóskay altábornagy üdvözlése.** Lóskay Gábor altábornagy, kassai honvédkerületi parancsnok tényleges katonai pályájának Köszeg város volt kiinduló pontja. Itt volt kadét az alreáliskolában. Köszegen lett százados, majd zászlóaljparancsnok, Köszegről került ki mint ezredes a soproni honvédezedhez. Most, hogy a közlegiek közismert és közkedvelt ismerősét altábornagygyá nevezte ki a király, August János helyettes polgármester felhasználta az alkalmat, hogy Köszeg város nevében üdvözlje. Lóskay Gábor altábornagy meglepő hangú távirattal válaszolt az üdvözlésre. Fogadja Nagyságod — írja az altábornagy — Köszeg sz. kir. város közörségével együtt hálás köszönetemet szerencse kívánataiért. Kérem, legyenek meggyőződve, hogy

tör volt. Hó Pista mondom neki, ezt jó lett volna használni! Hát te neked olyan hávered van (társ), a ki téged el marcol (el árul). Hogy lehet egy ilyen gyáva gazemberrel! szövegkezi mint Virág. Vancsó? Megesküdt, hogy hideggé teszi Virágot. Mig Vancsó öltözködött, valaki kopogott az ajtón, az orgazdánk akart nyitni, de én a csendőr mellé rendeltem, én nyitottam ki az ajtót és eresztém be az előttem egészen ismeretlen alakot. Ő bizalmatlanul néz reám, de én a tolvajok jelszavát „raj-ó-raj” mondtuk ki, és belépett az udvarra. En az ajtót óvatosan bezárom és vezetem embereimet a szobába, hol nagy ámulatára csendőrt lát Vancsó társaságában. Vancsó éktelen dühbe jött, úgy hogy meg kellett vasalni s az orgazdát pedig melléje. Addig én az új jövevényvel végeztem. Először elszedtem revolverét, készt finom alkalcsait, pénztét és ékszerét. Mindezeket magamhoz véve, elindultunk az órsra. A lakást lezártuk, miután az orgazdának ez a hely csak magányos lakása volt, bérbe birta az egész házat a tolvajok gyülekezőhelyének, ő és családja azonban Pápan lakott.

Az órsra érve Lackót megvasalva, sirva találtam. Vancsó és az orgazda szidták, átkozták, fenyegették az új jövevényt. A csendőrök pártfogásába ajánlva a társaságot, miután őket mindenről felvilágosítam, azt ajánlottam, hogy egy polgári ruhába bújtatott csendőr foglalja el Grinspan orgazda lakását, csak egy pár napig s meg fogják látni szép eredményt érnek el. Ugy is történt.

Virág Lackó Béla büntetése fellelté után, miután tudta, hogy Vancsó Pistától az élete nincs biztonságban, elment Hatvani Deutsch nagybirtokoshoz, annak magát mint tolvajt bemutatta és elmondta a Győr-Tatai esetét s miután én azt igazoltam, amerikai utlevelet váltottunk neki, anyagi dolgait pedig a fenti nagybirtokos rendezte s ment azután Lacó Virág Béla felügyeletem alatt az új világba, ahol most egy bankházban tiszteséges állást tölt be — s talán eddig még nem is lopott. —

azon kedves város, amelyben 10 éves koromban katonai pályafutásomat megkezdtem, ahol mint zászlóaljparancsnok közvetlenül, mint a soproni ezred parancsnoka, közvetve működtem, mindenkorra a legkedvesebben védődött emlékezetembe. Hazafias üdvözléssel Lóskay Gábor.

— **Uj századi parancsnok.** Gergelyffy Ferenc honvédszázados helyébe Incze Sándor soproni honvédszázados helyeztetett át Köszegre.

— **Tisztújító közgyűlés.** Igen csekély számban jelentek meg a hétfői tisztújító közgyűlésen a városatyák. De nem is ígérkezett küzdelmes választás, s így nem volt mi az érdeklődést nagyobb mértékben felkeltse. Ennek tudható be, hogy mindössze 14 képviselőből állott a közgyűlés, melyen az elnöki tisztet báró Miske Kálmán töltötte be. A választások egyhangúak voltak. Számvévó Jagits Imre lett, a pénztárnoki állásra Guller Adolot, az ellenőri állásra pedig Annyal Antal választották meg. Még két pályázó volt, kik jelöltettek ugyan, de szavazatot egyik sem kapott. A megválasztott tisztviselők nevében Jagits Imre mondott köszönetet, mire elnök a tisztújító közgyűlést bezárta.

— **A viharágyu felügyelői állás,** több pályázó közül Mailz Antal köszegi lakossal töltetett be.

— **Halálozás.** Luffert Vilmos báróné született Rautzau Frida életének 60 ik évében április hó 27-én Lussin-Grandéban meghalt. A megboldogult, ki hosszú időn át lakott városunkban, gyógyulást ment keresni betegsége ellen Lussin-Grande fürdőhelyre, hol már néhány hónapja tartózkodott. Holttestét Badenba szállították s ott helyezték örök nyugalomra.

— **Uj körjegyző.** Salamon Gyulát, Salamon Ernő honvédhadnagy testvérátját, Radalfváu körjegyzővé választották meg.

— **Bérmálás.** Köszegen a bérmálást megyés püspökünk e hó 20-án végezte.

— **A köszegi turista-egylet közgyűlése.** A köszegi turista-egylet vasárnap délelőtt a városházán tartotta rendez évi közgyűlést, Freyler Lajos elnöklésével. Az egyesület elhatározta, hogy lehetőleg intenzívebbé fogja tenni működését, csatlakozik az Irottkőn felállítandó új messzelátó érdekében megindult mozgalomhoz s részt vesz a dunántúli turista-egylet pünkösdi kirándulásán. Felvette az egyesület programjában azt is, hogy a lehetőséghez képest a város szépsészeti dolgokra is áldoz.

A Jurisics kilátó tornyot a Kálvária magaslaton legközelebb felépíti. Ezután a tisztújítást tartották meg, aminek eredményeképen elnök lett Freyler Lajos, alelőnk Dreiszker József dr., titkár Köszegi József, pénztáros Waisbecker Ede és utnaggy Feigl Gyula. Ezen kívül megalakította a közgyűlés az egyesület választmányát is. Választmányi tagok lettek: August János, Rusa Béla, Bárdos Remig dr., Czeke Gusztáv, Hegedüs János dr., Csernel István, báró Miske Kálmán, Budaker Károly, dr. Deutsch Lajos, Terplán Kornél, Lauringer János, Róth Jenő, Freyberger Sándor, Németh Imre, Szovják Hugó, Jambrits Lajos, dr. Szemző Sándor, Hammer Gyula, Rausz István és Unger Elek.

— **Uj vendéglősök.** A városi tanács, Dorner Ferenc répcesarudi lakosnak, ki a Szenekovits féle vendéglőt vásárolta meg és Glück József lakompaki lakosnak, ki itt zsidó rituális vendéglőt nyit, adott iparigazolvinyt a vendéglő iparigazolvinyt.

— **Megszűnt iparosok.** Gruber Gusztáv a Gyöngyös utcában levő szatócás üzletét, Dávid Antal a Várkörön levő kalapos üzletét folyó évi május hó 1-ével bezárta, Dávidék kalapos üzletét Simon Antal kalapos mester vette át.

— **A Karner kávéház is kivetkőzik régi ruhájából** s új, teljesen modern berendezést kap. A belső helyiség középső falát kivették s így tágasabb helyiség áll majd a vendégek rendelkezésére. Az átalakítási munkálatok már a befejezéshez közelednek.

— **Térzene.** Ma délután 3 órakor a Iótéren térzene lesz.

— **Az aradi 13 vertanu kivégeztésével megszentelt földterületet a magyar nemzet megvásárolni óhajtja.** A vételért közadakozás útján szerzik be. Felhívjuk Köszeg város hazafias közönségét az adakozásra. Adományokat elfogad és továbbít a polgármesteri hivatal.

— **A nemezzgyár kibővítése.** Az Eisner testvérek tulajdonát képező nemezzgyár még ez évben jelentékenyen kibővíti. A gyár kétszer akkora lesz mint jelenleg és a legmodernebb gépekkel lesz felszerelve, mi által az üzemelegesség is nagymértékben fog emelkedni. A gyár a munkások számát a kibővítés után 50-nel fogja szaporítani.

— **Faarverés.** A bűdöskuti vágásban május hó 10-én délelőt 9 órakor faarverés lesz. Arverésre kerülnek rózsafa, tölgyrönkök, pintér és szőlőkarófa.

— **Erdei tűz.** Alsószénágot közönségen szerdán délután erdei tűz volt, amit csak nagy erőmegfeszítéssel sikerült lokalizálni. Az azonnal megindított vizsgálat megállapította, hogy a tüzet özv. Koller Autalné gondatlansága okozta. A vizsgálat folyik.

— **Ötfilléres nikkelpénzek.** A kincstár legközelebb ötfilléres nikkelpénzeket bocsát forgalomba. Az új pénz nagysága olyan lesz, mint a mostani egyfilléres rész-pénzeké, mintája pedig mint a 10 és 20 filléres pénzeké. Egyenlőre másfél millió értékű nikkelpénzt fogunk kibocsájtani.

— **Aranka írtását** rendeli el a városi hatóság, a mezőgazdasági törvény értelmében. Az idevonatkozó hirdetményt a városi ügyek rovatóban hozzuk.

— **Adófizetés a városi pénztárnál.** Folyó évi május hó 16-tól az adóbehízetések a városi pénztárnál csak délelőtti hivatalos órák alatt történhetnek. Adófizetési negyedekekben, ugy mint február, május, augusztus és november közepén délután is fizethető be adó.

— **Köszeg a Gyermekvédő ligának.** Városunk közönsége a gyermekvédő liga javára összesen 128 kor. 81 fillért adakozott, mely összeget a városi hatóság rendeltetési helyére juttatta.

Közgazdaság.

— Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt erkölcsei támogatásával nagy-zabán történelmi és politikai munka jelenik meg. Cím: Politikai Magyarország Főszerkesztője Szász József országgyűlési képviselő. A munka 3 füzetről áll. 1. rész: Politikai történelmi rész, amelynek célja kidomborítani, hogy Magyarország fennmaradása, ereje, minden nagysága egyetlen törekvéstől nyert tápot, életet: az önállósághoz, függetlenséghez való törhetetlen ragaszkodásából; minden dicsőséget ez hozta meg. 2. rész: A politikai életünk alapjainak és tényezőinek ismertetése. Allamiságunk eszméinek kidomborítása. 3. rész: Politikai szereplők lexikonja, mely felöli önállóságunkért folytatott munkában résztvevő összes szereplőket. Szász József képviselő-főszerkesztő mellé a politikai és történettudományi irodalom legkiválóbbjai sorakoznak, úgy mint: gróf Batthyány Tivadar országgyűlési képviselő, az Orsz. függ. és 48-as párt alelnöke, Hoitsy Pál országgy. képviselő, az Orsz. függ. és 48-as párt ügyv. alelnöke, dr. Barabás Béla országgy. képviselő, az Orsz. függ. és 48-as párt alelnöke, dr. Lovász Márton országgy. képviselő, a „Magyarország” felelős szerkesztője, Kállay Ubin Csikvármegye főispánja, Szathmáry Mór országgy. képviselő a „Budapest” felelős szerkesztője, dr. Pallay Sándor az Orsz. függ. és 48-as pártkör titkára, dr. Angyal Dávid egyetemi tanár, dr. Ballagi Aladár egyetemi tanár, országgy. képviselő, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, dr. Földes Béla egyetemi tanár, országgyűlési képviselő, dr. Timon Akos egyetemi tanár, Hatala Péter ny. egyetemi tanár, dr. Kemény Károly egyetemi tanár, országgy. képviselő, dr. Mangold Lajos egyetemi m. tanár, Mokry Ferenc hírlapíró, Pór Antal kanonok a Magyar Tudományos Akadémia tagja, Szabó László hírlapíró, dr. Schiller Bódog jogtudományi író, Seress László hírlapíró, a Történettudományi Társaság tagja. A felsoroltakon kívül részt vett a munka szerkesztésében, egyes részének megírásában, anyag- és adaggyűjtésében a magyar tudósoknak, politikusoknak és íróknak számos kiválósága. 1-8. rész tartalma: 1. A Főszerkesztő bevezetője. 2. Magyarország történelmi helyzetének, történelmi szereplésének kidomborítása. A függetlenségi érzés ereje a nemzetben és első megnyilvánulásai az Arpádok alatt. 3. Az Aranybulla. 4. A Tárjárás. 5. Az Anjouk kora. 6. Zsigmond és az első Habsburgok. — Habsburg törékvések. 7. A Hunyadiak kora. 8. Ulászló és a Dózsa lázadás. 9. Mohács — Szapolyai küzdelmek. 10. A szent koronára vonatkozó jogelvék kifejlődése és jelentősége a magyar alkotmányban. 11. Bocskay kora. 12. Bethlen—Thököli 13. Alkotmány elkészítése I. Lipót alatt. 14. Wesselenyi-féle összeesküvés. 15. Rakóci kora. 16. Az első ellentállás II. József alatt. 17. Ferenc császár kora. 18. Martinovics-féle összeesküvés. 19. Forradalmak hatása Magyarországon. Az első független minisztérium. 20. Szabadságharc politikai megvilágításban. 21. Világostól 1867-ig. 22. Nexusok keresése külföldön. 23. Tengerre való törekvések. 24. Nők a magyar történelemben. 25. A függetlenség mint nemzetgazdasági tényező. 26. Az országos függetlenségi és a 48-as Párt történetét eddig nem ismertetett eredeti okmányok, levelek és adatok alapján a párt titkára, dr. Pallay Sándor írja meg. II-ik rész tartalma: A vértanúk kegyelele, mint politikai letétemény. — A függetlenségi eszme, mint nemzeti közkinca. — A nemzeti ellentállásban. — A függetlenségi eszme diadalának jövőre szóló nagy nemzeti jelentősége. — A közgazdasági tényezők a nemzeti önállóság nézőpontjából. — Nagyjaink méltatása. — Kossuth Lajos összes szobrainak bemutatása. — A Kossuth-kultusz, mint a magyar függetlenség örök emléke. — A nemzeti kormány. — A politikai élet tényezői. — A politikai pártok története. — A politikai pártok törekvéseinek ismertetése nemzeti szempontból. — A politikai vezérfiak irásában és képben. — A politikai életben szereplő magyar nők. — A pártok az ország minden részében. — Az ország politikai képe. III-ik rész tartalma: A politikai munkásságot kifejtett politikai közéletben részt vett és résztvevő férfiak életrajza és arcképe.

— A magyar városok kongresszusa. Ez év május 21—22-én Budapesten lesz a magyar városok kongresszusa, amelynek előkészítő bizottsága élén Bárczy István dr. polgármester áll. A napirenden a kongresszus szervezkedésén kívül öt előadás szerepel, melyeket az előkészítő-bizottság, mint a városok fejlődése szempontjából legalkalmasabbakat, kiválasztott. Ezek az előadások a következők: 1. A városi statisztika szervezése. Előadó: Thüring Gusztáv dr., a fővárosi statisztikai hivatal igazgatója. 2. A városok háztartásának rendezése. Előadó: Lukács Ödön nagyváradi városi tanácsos. 3. A városok hitelügye. Előadó: dr. Madarassy-Beck Gyula báró, a Magyar Jelzáloghitelbank vezérigazgatója. 4. A városok kisajátítási joga. Előadó: Garaucy Mihály miniszteri tanácsos a fővárosi közmunkák tanácsának előadója. 5. A városok és az alsóbbrendű vasutak. Előadó: Melha Kálmán tiszti főügyész. Valamennyi előadás rendkívül fontos a városok fejlődése szempontjából. A statisztika szervezése nélkülözhetetlen a városok közállapotainak megismerésére. A városok háztartásának rendezését aktuálisá teszi az, hogy az új adótörvények következtében valószínűleg módosulni fognak a városok jövedelmei. A városok hitelügyének rendezésére szükség van, mert a vidéki városok is nagyobb-szerű beruházásokat fognak tenni, a mihez kölcsönpénzre fognak szorulni. A kisajátításokat meg magak után fogják vonni a létesítendő közelművek. A jelen kisajátítási törvény sok hátrányos intézkedést tartalmaz a városokra nézve és a kormány ugyanis foglalkozni kíván a kisajátítási törvény revíziójával. Végül kívánatos, hogy a városok az alsóbbrendű vasutak dolgában egy-egy álláspontra helyezkedjenek. A magyar Műnök- és Építész-Egylet felajánlotta a kongresszus előkészítő-bizottságának, hogy a kongresszus tagjai számára néhány szakfelolvasást rendez a városokat érdeklő kéré-

désekről. Erre vonatkozólag a következő előadások tartásában állapodtak meg: Kovács Sebestyén Aladár műegyetemi tanár: A városi szennyvizek elvezetéséről. Hoór-Tempis Mór dr. műegyetemi tanár: A vízi erőnek az elektromosüzemeknél való felhasználása. Szalay László műegyetemi magántanár: A város szabályozás elmunkálatai. A kongresszus tagjai május hó 20-án ismerkedési estét tartanak, másnap megkezdődnek a szakülések az Ujvárosházán és 22-én este a főváros lakomát ad a kongresszus tagjainak tiszteletére.

— Kormányválság idején. Kormányválság idején legjobb barátunk az újság. Ő hozza el házukhoz a híreket, ő informál bennünket; tőle tudjuk meg milyen lesz a jövő kialakulása. Újság nélkül, jó újság nélkül nem lehet el ma már senki és ha jó újságról van szó, bátran említhetjük első helyen a Magyar Hírlapot. Tizenkilencedik évfolyamában van most a Magyar Hírlap és tizenkilenc éven át magyar politikával, magyar irányával, jó értesüléseivel szenzációs riportjaival, oktató és szórakoztató rovataival az olvasók nagy légiójára tett szert. Tárca-rovata érdekes, regényei jók, színházi rovata speciális; mindenben korrektséget és mindig tisztességes hangon. Ez a Magyar Hírlap sikerének titka; ez teszi a Magyar Hírlapot legkedveltebb lapjává a magyar olvasóközönségnek. A Magyar Hírlap kiadói hivatala Budapestben van: V. Báthory-utca 3. alatt. Előfizetési ára: egész évre 28 korona télvére 14 korona negyedévre 7 korona egy hónapra 2-40 korona.

A „Zenélő Magyarország” közismert zeneműfolyóirat most megjelent 378-ik füzeté utra a legjobb és legkedveltebb zongora újdonságokat közli és pedig: I. Gaál Ferencnek két hangulatos magyar dalát, I. Mellyik szobor? 2. Te kis virág... kezdetűeket. II. Müller Károly „L'air du soir” című rendkívül bájos és dallamgazdag, hatásos hegedű darabját, zongorakísérettel. III. Sousa Fülöp J. „Gladiator” című közkedvelt — minden zenekar által játszott, amerikai indulóját.

Már szebben megvalogatott házi programot elképzelni sem lehet — s bizonytalannal hogy ez szám minden zongorás házhoz. Elismert tény, hogy annyi zeneművet, s a legjobb hazai és külföldi szerzők kiváló újdonságait csak 6—8 koronáért szerezhetni meg külön kiadásokban, amennyit egy füzet ad e pompás zeneműfolyóiratnak; mégis rendkívül elterjedtsége miatt 6 koronára felévi előfizetést, 12 ily gazdag tartalmú füzetet s egy 54 oldal tartalmú albumot — egész évi 12 koronára előfizetésért pedig a „Husvétli” és „Karácsonyi zenealbum”-okat, teljesen ingyen adja előfizetőinek.

A most folyó XVI. évfolyam előfizetési ára: egész évre 12 korona, télvére 6 korona.

Az eddig megjelent 380 régebbi füzetekről, 60 különtéle összeállítású 30.30 zeneoldal terjedelmű mutatónyűzeteket adunk ki. Ilyen füzet 8—10 koronára bontva árú zeneművet tartalmaz, s az ily füzeteket 60-füllérrel hoztuk forgalomba. Ezekről részletes prospectus — úgy egyes zeneművekről árjegyzéket kívánatra lementve ingyen, mutatónyűzeteket pedig 60 fillér levéltételeg beküldése ellenében küld: „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatala, Budapest, VIII. József-körút 11.

— Kiss szerencsése Nagy! Miért legnépszerűbb e 3 szó az egész országban? Vegyen egy sorsjegyet a Kiss bankházban, akkor meg fogja tudni! A Kiss bankház nagy előnyöket nyújt a közönségnek, eddig annyi milliót fizetett ki készpénzben t. vevőinek, hogy ma hazánk legnépszerűbb osztálysorsjegy főelárúsító helye. Huzás már május 19 és 21-én. Ajánlatos t. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencsés kísérletet és vegyenek a teljesen megbízható és előzékeny Kiss Károly és Társa bankházában Budapest. IV., Kossuth Lajos u. 13. sorsjegyet mert Kiss szerencsése Nagy!

— Belvedere szállodát (Wien III. Landstrasser-Gürtel) a dél- és állanvasút közelében az aszpangi vasút mellett, a szép Maria-Jozefa parkon, gyönyörű kikapcsolással, az utazó közönség figyelmébe ajánljuk. A szállodában 300 szoba van. Villamvilágítás. Szobák már 2 koronáért kaphatók.

— Anyakönyvi statisztika. A községi anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési és halálozási esetek jegyeztettek be:

Születés.
Apr. 20-án: Wölfl Kálmán és Prenner Riza leánya Ilona r. k.

Apr. 22-én: Schwahofer János és Riegler Erzsé leánya Karolin ev.

Apr. 25-én: Greger Ferenc és Neuwirth Mária leánya Katalin r. k.

Apr. 29-én: Stipkovits István és Tillhof Borbálya fia Rikárd r. k.

Apr. 30-án: Eitner Gusztáv és Schmidt Lenke fia Gusztáv r. k.

Május 3-án: Janzós Mihály és Gerbósis Ilona leánya Ilona r. k.

Május 5-én: Kellner Mária leánya Anna r. k.

Május 7-én: Scheer Magdolna fia József r. k.

Házasság.
Május 1-én: Hlavacek Béla vasuti alkalmazott és Spindelbauer Franciska. — Neuwirth János hímző és Kuntner Erzsé.

Május 5-én: Kálmán Gyula napszámos és Nagy Rozália.

Halálozás.
Apr. 25-én: Nauman Karolin 2 hó ev. gyengeség.

— Weisz György 2 éves ev kanyaró.

Apr. 26-án: Kis Antal fényképész 64 éves r. k. idült májlob. — Maitz József 1 éves r. k. tüdőlob. — Terplán Jenő díjnok 34 éves ev tüdővész.

Apr. 28-án: Gruber János 4 hó r. k. gyengeség.

— Krancz Károly fuvaros 59 éves r. k. tüdővész. — Benke Rozália segédnővér 18 éves r. k. agyályog.

Apr. 29-én: Schlögl Ferenc 40 éves r. k. tüdővész.

Apr. 4-én: Sodorits Ferenc 11 hó r. k. bélhurut.

Apr. 6-án: Szabó Józsefné 43 éves r. k. agyaguta.

— A Nyugatmagyarországi Gazdasági Egyesület ülése. A Nyugatmagyarországi Földmívelők Gazdasági Egyesülete központi igazgatóságának tegnapi ülésén Laehne Hugó országgyűlési képviselő igazgató-elnök elnöki megüjtőjében részletes jelentést tett azon sokoldalú és valóban eredményes munkásságról, melyet ezen oly rohamosan megerősödött egyesület kizárólag ez ország rész kisgazdái érdekében az utóbbi hónapokban kifejtett. Az egyesület serényen folytatja alig három évvel ezelőtt megkezdett munkásságát és azt, minden politikai vonatkozástól menten a közérdekű mezőgazdasági és szociális téren összpontosítja.

Teljes elismerést nyert az egyesület eddigi közhasznú működésének jelzett iránya az által, hogy a Darány Ignác elnökle alatt álló „Magyar Gazdaszövetség” c. egyesületre ruházta nyugatmagyarországi képviselőjét, s így a Magyar Gazdaszövetség lett az egyesület országos központjává. E mellett az egyesület teljes lojalitással jár el társeszesületeivel, a vármegyei gazdasági egyesületekkel szemben, s azokkal bizonyos munkamegosztás alapján s szívesen karöltve működik mint ezt a Sopronvármegyei gazdasági egyesülettel létrejött entente élénken bizonyítja.

Az igazgatósági ülésekről szóló tudósításunk a következő:

A Nyugatmagyarországi Földmívelők Gazdasági Egyesülete központi igazgatósága folyó hó 6-án tartotta gyűlését Szombathelyen, Laehne Hugó országgyűlési képviselő igazgató-elnök elnöklétével.

Laehne Hugó igazgató-elnök elnöki jelentésében tudatja a központi igazgatósággal, hogy a legutóbbi igazgatósági gyűlés óta a mai napig 522 új tag lépett az egyesület kötelékébe. Az összes tagok száma a mai napon 4877. 12 gazdakör alakult meg újabban, úgy, hogy a gazdakörök száma a mai napon 55. Az egyesület a tél folyamán Sopronmegye 5 községében, u. m.: Fertőendrőd, Hegykő, Homok, Felsődrámóc és Peresztegen, Vas megyében 1 községben, Sótönyben rendezett kőszárló-tanfolyamokat, melyeken összesen 200 kisgazda vett részt, kik 3082 kosarat fontak. Az egyesület a tél folyamán 194 községben, u. m.: Sopronmegye 52, Vas megye 45, Mosonmegye 7 községében tartott 127 gazdasági szakelőadást, melyeken körülbelül 6000 kisgazda vett részt. 10 községben 3—3 napos szőlőszeti tanfolyam tartott, melyen 300 szőlőművelő kisgazda vett részt. 3 községben hitelszövetkezet alakított az egyesület, ugyancsak 2 gazdakör részére mezőgazdasági gépeket bocsájított rendelkezésre akként, hogy azok tagjaik a használat arányában személyenként csekély díjat tartoznak fizetni 3 községben, u. m.: a sopronmegyei Peresztegen és Fertőendrődön, a mosonmegyei Pomogyon, hol az egyesületnek gazdakörrel vannak, tisztaváru siment-hali tenyészszűköt osztott ki kisgazda tagjai között kedvezményes visszafizetési feltételek mellett. 5 község részére összesen 42 drb. yorkshire tenyészkan és kocák osztattak ki a gazdaköri tagoknak, hogy a hussérték javadalmazásba tenyészítésre térhesenek át.

Az egyesület február hó 10-én tartotta I-ső vándorgyűlést Kapuvárott, melyen 22 gazdakör képviselőiben mintegy 1000 kisgazda vett részt.

Fertőszentmiklóson és Sopronban a vidéki gazdakörök egybevonásával gazdaköri értekezletek tartottak, melyeken a gazdakörök vezetőivel a gazdakörök legfontosabb ügyei nyertek személyes elintéztést.

Az egyesület működési programjához tartozván, a kisgazdakört, ahol ez kivihető, földbérletekhez juttatni, e téren sikerrel tejtett ki tevékenységét, amennyiben is 4 községben, u. m.: Szárföldön, Kapuvárott, Lukácsszán, Nagypöcsén, teljesen előkészítette a földbérletszövetkezetek alapítását és ennek eredményeként már számos község kisgazdái mutatnak ezen bérleti akció iránt érdeklődést.

Az egyesület 7 községben 1800 kor. értékben kedvezményes vetőmagot osztott ki, továbbá kiosztásra került kedvezményes árban 12000 drb. gyümölcsfa és 35000 drb. szőlőültetvény. Az egyesületi iroda által a legutóbbi igazgatósági gyűlés óta elintéztett ügydombok száma 3126.

Laehne Hugó igazgató-elnök benutatója az egyesület 1908 évi zárszámadásait, melyek 20781 kor. 19 fillér kiadással szemben 20743 kor. 16 fillér bevételt mutatnak fel. Az igazgatóság a télenként indokolt zárszámadást jóváhagyólag tudomásul vette. Az egyesület idei rendes közgyűlésének időpontját az igazgatóság 1909 évi június hó 13-ára tűzte ki Sopronban nagyarányú nyeresemény tárgysorsjátékkal kapcsolatban.

Ezután De Pottere igazgató előterjesztette a földművelésügyi minisztérium leiratait, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, a Magyar Gazdaszövetség, a társeszesületek, s egyéb hatóságok átiratait. Ezek közül különösen kiemelendő a földművelésügyi miniszter leirata a bolgár kertészetek részére felajánlott nagy arányú államsegély tárgyában, melynek alapján az egyesület Vas- és Sopronmegyében szövetkezeti alapon 1—1 mintakertészetet fog szervezni, zöldség termesztés nagyban meghonosítására.

Kiemelendő továbbá a Darány Ignác v. b. t. t. vezetése alatt működő Magyar Gazdaszövetség azon elhatározása, mely szerint működési területére a Nyugatmagyarországi Földmívelők Gazdasági Egyesületét bízza meg képviselőjével, mit az igazgatóság élénk örömmel vett tudomásul. Ugyancsak helyesléssel fogadta az igazgatóság az igazgatónak jelentést a Sopronvármegyei Gazdasági Egyesület elnökségével oly célból folytatott tárgyalások eddigi eredményéről, hogy a két hasontörékvésű egyesület jövőben működése között Sopronvármegye területére a kellő összhangot biztosítsa,

Az igazgatóság egyben felhatalmazta az egyesületi elnökséget arra, hogy hasonló célból a Moson- és Vasvármegyei gazdasági egyesületek vezetésével tárgyalásokat kezdhesen. Az igazgató-választmányi gyűlés tolván elhatározta, hogy az egyesület a tolván évben Vasvármegye területén 2, Sopronvármegyében szintén 2 és végül Mosonmegye 1 községében fog állatdíjazásokat tartani.

Az egyesület a tolván évben működési területén 3 vándorgyűlést és több gazdaköri értekezletet fog tartani. egyes vidékek körzetének gazdaköreit vonván össze. Az egyesület a jövőben a gazdakörök és azok tagjai már rég hangoztatott kívánságának eieget tve a szövetkezés terén fog nagyobb arányú tevékenységet kifejteni. miert Felk József urat, ki Németországban már ez irányban számos éven át működött és bő tapasztalatokkal rendelkezik, szövetkezeti felügyelői címmel az egyesület tisztségviselőjévé megválasztotta

863 909. vhtól. sz.

Árverési hirdetemény.

Aluhott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kőszegi kir. járásbíróság 1909. V. 40. 41 és 1908. V. 266. 267. számú végzése következtében a Sarkozsi takarékpénztár. — a budapesti központi kereskedelmi és iparbank és több végrehajtató javára Fúteleken 49.942 K 66 fillér stb. tőkék s jár. erejéig 1909. évi február hó 9-én és később fogantatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felüfoglalt és 7800 koronára becsült következő ingóságok u. m.: 15 drb. paradés (luxus) ló nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a szombathelyi kir. járásbíróság 1909-ik évi V. 620/2. számú végzése folytán Szombathelyen az állatvásártéren leendő eszközzésére

1909. évi május hó 11-ik napján délelőtti 9 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsátion alul is el fognak adatni.

Kelt Szombathelyen, 1909. évi április hó 23-án.

Laky Zsigmond,
kir. bir. végrehajtó.

Vasuti menetrend.

Sopronból—Kőszegre:

	Kim.	4:00	10:15	7:42
Sopron — — — — —				
Marka-Kopáza — — — — —	5	4:11	10:36	7:53
Sopron-Keresztúr — — — — —	10	4:23	10:49	8:05
Al-óperfa Hst. — — — — —	14	4:35	11:01	8:17
Sopronnyek-Haracsony — — — — —	17	4:53	11:23	8:36
Doborján L.-St. — — — — —	9	5:04	11:35	8:47
Lakompak — — — — —	23	5:19	11:49	8:58
Veperd-Kadbold Hst. — — — — —	28	5:30	12:04	9:12
Sopronszentmárton — — — — —	29	5:39	12:13	9:19
Sopronujlak Hst. — — — — —	32	5:47	12:22	9:29
Cáva L.-St. — — — — —	34	5:59	12:34	9:39
Felsőpulya — — — — —	39	6:18	12:56	9:58
Al-ópuszta Hst. — — — — —	43	6:29	1:08	10:09
Felsőfászló — — — — —	47	6:40	1:22	10:20
Röt-Bendek L.-St. — — — — —	53	6:58	1:42	10:38
Kőszegi-igógyintézet Hst. — — — — —	56	7:08	1:52	10:47
Kőszeg — — — — —	58	7:17	2:01	10:56

Szombathelyre

Kőszegről—Sopronba:

	Kim.	8:45	3:15
Kőszeg — — — — —			
Kőszegi-igógyintézet Hst. — — — — —	3	8:58	4:07
Röt-Bendek L.-St. — — — — —	6	4:19	4:28
Felsőfászló — — — — —	12	4:35	9:06
Al-ópuszta Hst. — — — — —	16	4:48	9:21
Felsőpulya — — — — —	19	5:05	9:40
Cáva L.-St. — — — — —	24	5:17	9:54
Sopronujlak Hst. — — — — —	27	5:29	10:06
Sopronszentmárton — — — — —	29	5:38	10:17
Veperd-Kadbold Hst. — — — — —	31	5:46	10:25
Lakompak — — — — —	36	6:00	10:41
Doborján L.-St. — — — — —	40	6:10	10:53
Sopronnyek-Haracsony — — — — —	42	6:27	11:12
Al-óperfa Hst. — — — — —	45	6:38	11:21
Sopron-Keresztúr — — — — —	49	6:49	11:37
Marka-Kopáza — — — — —	54	7:02	11:55
Sopron — — — — —	58	7:14	12:05

A b-kertett számok éjeli időt jelentenek.

Fűrészt és gyalu telep.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek a metszett, fűrészt és gyalult faanyagokat: ugymint deszkákat, gerendákat, léceket, úgy épületfa anyagokat mérték szerint, akár feldolgozva akár feldolgozatlanul — Kőszegen pámer-utcai telepemben, a legolcsóbb árak mellett ajánlom.

Elfogadok akár metszésre, akár gyalulásra bármilyen faanyagot csekély díjfértés ellenében

Kőszeg, 1909. május hó.

Tisztelettel

Müller Ferenc.

Tüzifa eladás.

Tölgy dorong . . . 1 mtr. K 5.—
 „ hasáb . . . 1 mtr. „ 7.—
 Bükk dorong . . . 1 mtr. „ 6.—
 „ hasáb III. o. 1 mtr. „ 8.—
 „ „ II. o. 1 mtr. „ 8,50
 „ „ I. o. 1 mtr. „ 9.—
 rendesen megrakva, házhoz szállítva.

Megrendelhető helyben

Jánosa Gyula,

fűszerkereskedésében.

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém Kőszeg város és vidéke mélyen tisztelt közönségének becses tudomására hozni, hogy a főtéren levő, már 40 óta fennálló s Dávid Antal tulajdonát képezett

Kalap üzletet

1909. május hó 1-től kezdve átvettem s azt ezentul saját cégem alatt vezetni fogom.

Raktáron tartok mindennemű divat- és nemez kalapokat, továbbá kemény- és puha szalmakalapokat, ugyszintén nagy választék különféle sapkákban is.

Miután mélyen tisztelt vevőimet mindig gyors és pontos kiszolgálásban részesítettem, kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását ezen új vállalatomnál is.

Kiváló tisztelettel:

Simon Antal,
kalapos-mester.

FIGYELEM!

50.000 pár cipő.

4 pár csak 8 K 50 fillér.

Több cipőgyár fizetésektelensége folytán módomban van óriási mennyiségű cipőt az előállítási áron jóval alul eladni. Eladok pedig 2 pár férfi és 2 pár női fűzős bőr cipőt, barnát vagy feketét, a legjobb minőségben, a legdivatosabb formákban mindössze 8 K 50 fillerért. A nagyság mérték szerint. A cipőket utánvétellel küldöm. A meg nem felelőt kicserélem, vagy a pénzt visszaküldöm.

IGNATZ CYPRES KRAKAU,
Florianergasse 49.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a t. c. vevőim becses tudomására hozni, hogy az eddig a Király-utcában (Kocor-féle házban) fenntartott

liszt-árudámat

f. é. május hó 1-től fogva a főtérre előbb Kohn Jakab-féle sarok-boltba (Lauringer-féle vaskereskedés mellett) helyeztem át, a hol mindennemű lisztet a napi árfolyam mellett raktáron tartok.

Üzletemet a t. c. közönség becses pártfogásába ajánlva

kiváló tisztelettel

Gratzl János,
malomtulajdonos.

BÁMULATOS!

4 pár cipő csak 7 korona.

Nagy raktárimban felhalmozott cipő árúkból 5600 pár cipőt adok el előállítási áron alul és pedig 4 pár bőr cipőt csak 7 koronaért. Áll pedig ez két pár férfi és két pár női fűzős cipőből, mely lehet akár fekete, akár barna. A nagyság mérték után. A cipőket utánvétellel küldöm. A nem tetszőt vissza cserélem és a meg nem felelő után a pénzt visszaküldöm. Tehát semmi kockázat nincs.

AUSÜBEL L. KRAKAU 63.

Nyom. Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém Kőszeg és vidéke nagyérdemű közönségének szives tudomására hozni, miszerint eddig a Király-utca Kocor-féle házban elhelyezve volt

cipész-üzletemet

f. évi május hó 1-ével a Belvárosban Nyulassy-féle házba (Szt. Benedek épület átellenében) helyeztem át.

Amidőn a n. é. közönségnek eddigi szives pártfogásáért hálás köszönetet mondok, kérem engem ez új helyiségben is becses rendelvényeivel megtisztelni, mely után maradtam

kiváló tisztelettel

Sáphütl Mihály,
cipész-mester.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
 Keil-féle fehér „Glaser“ fénymáz 90 fill.
 Keil-féle arany-fénymáz képereteknek 40 fill.
 Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.
 Keil-féle legfinomabb cipő krém 30 fill.

Mindenkor kaphatók:

Unger József cég-nél
Kőszegen.

Szombathely: Kaiser Lajos.

Császárfürdő Budapest. Nyári és tel. gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kenes hévívíz gyógyfürdő: modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap, medence és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használatnak az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivo- és belelegzési-kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az Igazgatóság.

STOCK COGNAC
MEDICINAL

szavatolt valóli borpárlat

CAMIS & STOCK

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Cognac gőztözde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt

Kapható minden jobb üzletben.

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szertnek bizonyult. Készvénynél, oszónál és meghűléseknél, beázásokon használna. Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegygel és a Richter cégjelzővel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerboltban kapható. — Főraktár: Torók József gyógyszerésznél, Budapest. — Richter gyógyszerlára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.